

SEVİYE 2—Yineleyici Düşünceler ve Davranışlar - Yetişkin*

* Florida Obsesif-Kompulsif Envanteri (FOCI) Şiddet Ölçeği'nden uyarlanmıştır (B bölümü)

İsim: ..... Yaş: ..... Cinsiyet: Erkek Kadın Tarih: .....

Eğer ölçek bir bilgi veren kişi tarafından tamamlanıyorsa, bu kişinin bakım alan kişiye yakınlığı nedir? _____

Sıradan bir hafta içerisinde, bakım alan kişiyle yaklaşık olarak ne kadar zaman geçiriyorsunuz? _____ saat/hafta

Talimatlar: Yeni tamamlamış olduğunuz DSM-5 Seviye 1 kesitsel ankette, son iki hafta boyunca sizi rahatsız eden hafif ya da daha büyük şiddet seviyesindeki “istenmeyen yineleyici düşünceler, görüntüler veya dürtüleri” ve/veya “belirli davranışları veya zihinsel eylemleri yerine getirmek için defalarca zorlanmayı” belirttiniz. Aşağıdaki sorular bu duygular hakkında daha ayrıntılı ve özellikle **son 7 gün içinde** belirtilerin ne sıklıkta rahatsızlık verdiğini sorgulamaktadır. **Lütfen her satırdaki soruyu bir kutucuğu işaretleyerek (✓ veya x) cevaplayınız.**

						Klinisyen kullanımı
Son 7 GÜN boyunca						Madde puanı
1.Ortalama olarak bu düşünceler veya davranışlar her gün ne kadar zamanınızı almaktadır?	☐ 0-Hiç	☐ 1-Hafif (Günde bir saatten az)	☐ 2-Orta (Günde 1 ile 3 saat arası)	☐ 3-Ciddi (Günde 3 ile 8 saat arası)	☐ 4-Aşırı (Günde 8 saatten fazla)	
2.Bu düşünceler veya davranışlar sizde ne kadar sıkıntıya sebep olmaktadır?	☐ 0-Hiç	☐ 1-Hafif (Biraz rahatsız edici)	☐ 2-Orta (Rahatsız edici ama yine de idare edilebilir)	☐ 3-Ciddi (Çok rahatsız edici)	☐ 4-Aşırı (Aşırı sıkıntı)	
3. Sizin için bu düşünceleri veya davranışları kontrol etmek ne kadar zor?	☐ 0-Tam kontrol	☐ 1-Çok kontrol (Genellikle düşünceler veya davranışlar kontrol edilebilir)	☐ 2-İlimli kontrol (Bazen düşünceler veya davranışlar kontrol edilebilir)	☐ 3-Az kontrol (Nadiren düşünceler veya davranışlar kontrol edilebilir)	☐ 4-Kontrol yok (Düşünceleri veya davranışları kontrol edememe)	
4.Bu düşünceler veya davranışlar sizin birşeyler yapmaktan, herhangi bir yere gitmekten veya biriyle olmaktan ne kadar kaçınmanıza sebep olur?	☐ 0-Kaçınma yok	☐ 1-Hafif (ara sıra kaçınma)	☐ 2-Orta (Düzenli olarak bunları yapmaktan kaçınma)	☐ 3-Ciddi (Sık ve yaygın kaçınma)	☐ 4-Aşırı (Nerdeyse tamamen kaçınma; eve bağlı olma)	
5. Bu düşünceler veya davranışlar okul, iş, sosyal ya da aile yaşamınızı ne kadar etkiler?	☐ 0-Hiç	☐ 1-Hafif (hafif etkileme)	☐ 2-Orta (kesin etkilenme, fakat hala yönetilebilir)	☐ 3-Ciddi (Önemli etkilenme)	☐ 4-Aşırı (nerdeyse tamamen etkilenme; inkapasite)	
Toplam/kısmi ham puan:						
Eşit olarak dağıtılmış Toplam Ham Puan: (Eğer 1 madde cevaplanmamışsa)						
Ortalama toplam puan:						

Klinisyenler İçin Yönergeler

DSM-5 Seviye 2-Yineleyici Düşünceler ve Davranış-Yetişkinler için ölçeği, tekrarlayıcı düşünceleri ve davranışları değerlendirmek üzere 18 ve daha büyük yaştaki bireyler için kullanılan 5 maddelik Florida Obsesif-Kompulsif Envanteri (FOCI) Şiddet Ölçeği'nin (Bölüm B) uyarlanmış bir sürümüdür. Ölçek klinisyenin viziti öncesi birey tarafından doldurulur. Eğer bakım alan bireyin kapasitesi azalmış ve formu dolduramıyor ise (örneğin demanslı bir birey) bilgi sahibi bir kişi ölçeği doldurabilir. Her madde bireyden (veya bilgi veren) **son 7 gün boyunca** olan yineleyici düşüncelerin ve davranışın şiddetini derecelendirmesini ister.

Puanlama ve Yorumlama

Ölçekteki her bir madde, maddeye bağlı olarak farklı ifadeleri olan yanıt kategorileri ile 5-puanlı bir ölçekte (örn. 0 ile 4) derecelendirilmiştir. Ölçek puanı; daha yüksek puanın daha şiddetli yineleyici düşünce ve davranışları gösterdiği 0 ila 20 puan arasında değişir. Klinisyenden klinik görüşme boyunca ölçekteki her maddenin puanını gözden geçirmesi ve her maddenin ham puanını "Klinisyen Kullanımı İçin" bölümünde belirtmesi istenir. 5 maddenin ham puanları toplam bir ham puan elde etmek için toplanmalıdır. Bireyin skoru 8 ya da daha yüksekse, obsesif kompulsif bozukluk için daha ayrıntılı bir değerlendirme yapmayı düşünebilirsiniz. Ek olarak klinisyenden **ortalama toplam puanı** hesaplaması ve kullanması istenir.

Ortalama toplam puan genel puanı 5-puanlık bir ölçeğe dönüştürür ve klinisyenin bireyin yineleyici düşünceleri ve davranışlarını yok(0), hafif(1), orta(2), ciddi (3) ve aşırı(4) olarak değerlendirmesini sağlar. DSM-5 alan çalışmalarında ortalama toplam puan güvenilir, kullanımı kolay ve klinisyenler için yararlı bulunmuştur. **Ortalama toplam puan** toplam ham puanın ölçekteki madde sayısına bölünmesi ile hesaplanır (örn. 5)

Not: Eğer 2 veya daha fazla madde cevaplanmamış (örn. Toplam maddelerin %25 inden fazlası boş) ise toplam puan hesaplanmamalıdır. Bu yüzden birey (veya bilgi veren) ölçekteki bütün maddeleri doldurması için cesaretlendirilmelidir. Eğer 5 maddeden 4 tanesi cevaplanmış ise sizden eşit dağıtılmış bir puan hesaplanmanız istenir. Eşit dağıtılmış puan ölçekteki tüm cevaplanmış maddelerin puanlarının **kısmi bir ham puan** elde etmek için toplanması ile hesaplanır. Daha sonra kısmi ham puan ölçekteki toplam madde sayısı (örn. 5) ile çarpılır. Son olarak elde edilen değer eşit dağıtılmış toplam ham puanı elde etmek için cevaplanmış madde sayısına bölünür (örn.4).

$$\text{Eşit dağıtılmış puan} = \frac{\text{Kısmi ham Puan} \times \text{Ölçekteki madde sayısı}}{\text{Cevaplanmış madde sayısı}}$$

Eğer sonuç küsurlü ise en yakın tam sayıya yuvarlanır.

Kullanım Sıklığı

Bireyin yineleyen düşünce ve davranışlarının zaman içindeki şiddetindeki değişimi izlemek için ölçek, bireyin belirtilerinin ve tedavi durumunun istikrarına bağlı olarak, klinik olarak belirtildiği gibi düzenli aralıklarla uygulanabilir. Kapasitesi azalmış kişiler için gelecek randevularda ölçeğin, bilgi sahibi olan aynı kişi tarafından doldurulması tercih edilir. Bir alanda süregiden yüksek puanlar, hasta için daha ileri değerlendirme gerektirebilecek kadar önemli ve sorunlu bir hastalığı gösterebilir. Klinik yargınız kararlarınızda yol gösterici olmalıdır.